

Kooskõlastustabel sotsiaalkaitseministri 21. detsembri 2015. a määruse nr 75 „Tervisekaitsenõuded erihoolekandeteenustele ja eraldusruumile“ muutmise eelnõu juurde

Märkuse esitaja	Märkuse sisu	Kommentaar märkusele
MTÜ Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liit	MTÜ Erihoolekande Pakkujate Liit, olles läbi vaadanud nimetatud määruse eelnõu, nõustub, et määrusesse lisatakse klauslid igapäevaelu päeva- ja nädalahoiu teenustele.	Täname arvamuse avaldamise eest.
Eesti Puuetega Inimeste Koda	<p>EPIKoda ei saa nõus olla sätetega, millega lubatakse päeva- ja nädalahoiu teenuse osutajatele ööbimisega teenuse puhul loobuda magamistoa nõudest.</p> <p>Eelnõust: <i>Paragrahvi 1 punktiga 5 täiendatakse määruse § 4 lõikega 3¹, mille kohaselt peavad päeva- ja nädalahoiateenuse osutajal olema teenust saavate isikute kasutada vähemalt määruse § 4 lõike 3 punktides 1–6 sätestatud nõuetele vastavad ruumid. Päeva- ja nädalahoiateenuse osutajal ei pea olema magamistuba, kui elutoas või muus vaba aja veetmiseks ette nähtud ruumis on ühe teenust saava isiku kohta vähemalt 8 ruutmeetrit põrandapinda. Nõude kehtestamisel on lähtutud sellest, et kogukonnas elamise teenuse ja ööpäevaringse erihooldusteenuse osutajal peab teenust saava isiku kasutada olema magamistuba, kus isiku kohta on vähemalt 6 ruutmeetrit magamistoa põrandapinda ja lisaks elutuba või muu ruum vaba aja veetmiseks arvestusega, et ühe teenust saava isiku kohta on ruumis vähemalt 2 ruutmeetrit põrandapindala. Päeva- ja nädalahoiateenuse osutajatel ei ole sageli isikutele kasutada anda eraldi magamistube, kuid sel juhul peab teenuse osutamise ruum olema isiku kohta vähemalt 8 ruutmeetrit suur.</i></p> <p><i>Paragrahvi 1 punktiga 6 täiendatakse määruse § 5 lõikega 1¹, mille kohaselt juhul, kui teenust saav isik vajab voodikohta, peab päeva- ja nädalahoiateenuse osutaja tagama talle sobiva voodi ja tema soovi korral voodite eraldamiseks vaheseina, kardina, sirmi või muu ruumi liigendamist võimaldava vahendi kasutamise, ning ruum ja selle sisustus peavad vastama § 6 lõigetes 3 ja 4 sätestatud nõuetele ehk osaliselt samadele nõuetele, mis on kehtestatud magamistoale. Päeva- ja nädalahoiateenuse osutaja peab suutma tagada voodikohad vastavalt samal ajal teenust saavate isikute vajadustele, kuid juhul, kui teenusesaaja voodikohta ei vaja, ei tule voodit n-ö igaks juhuks hankida.</i></p>	<p>Täname arvamuse avaldamise eest.</p> <p>Mitte arvestatud.</p> <p>Nõustume, et eelnõus sätestatav leevendus päeva- ja nädalahoiateenuse osutajale, mille kohaselt ei pea teenuse osutamisel olema tagatud eraldi magamistuba, ei ole teenuse saajate privaatsuse vaatest parim lahendus. Olime sunnitud sellise leevenduse võrreldes ööpäevaringse teenusega looma, et praegused diferentseeritud hinnaga igapäevaelu toetamise teenuse osutajad saaksid jätkata päeva- ja nädalahoiateenuse osutajatena. Nimelt ei ole pooltel tänastest teenuseosutajatest võimalik teenuse saajatele eraldi magamistuba tagada, kuna teenuse osutamise hooned ei võimalda magamistubasid luua. Magamistoa nõude kehtestamine tähendanuks, et paljud teenuseosutajad ei vastaks uuele päeva- ja nädalahoiateenusele kehtestatud ruuminõuetele ja oleksid sunnitud teenuse osutamise lähiajal lõpetama, mis omakorda toonuks kaasa praegustele teenuse saajatele</p>

	<p>Päeva- ja nädalahoitu teenuse eraldi teenuse loomisenä Sotsiaalhoolekande seaduses pidid täienema ka määrus nr 75 selliselt, et päeva- ja nädalahoitu teenusele kehtivad kogukonnas elamise teenusele ja ööpäevaringsele teenusele sarnased tervisekaitseõuded (Sotsiaalhoolekande seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (erihooletandeteenused ja elukoha aadressi muutmise) eelnõu seletuskiri). Kehtiva määruse nr 75 järgi <i>võib erihooletandeteenusel magamistoas elada kuni kaks erihooletandeteenust saavat samast soost isikut. Sügava liitpuudega isikuid võib ühes magamistoas elada kuni neli. Erinevast soost teenust saavaid isikuid võib ühte magamistuppa elama panna üksnes isiku kirjaliku avalduse alusel.</i> Kehtiv määrus sätestab erihooletandeteenusel magamistoa nõude nii kogukonnas elamise kui ka ööpäevaringsel teenusel. Seega jääb arusaamatuks, miks eelnõu autorid võimaldavad päeva- ja nädalahoitu teenusel loobuda magamistoa nõudest olukorras, kus inimesed kasutavad ööbimisega teenust. See, et teenuseosutaja on kohustatud teenuse pakkumisel lähtuma ainult samadest ruutmeetritest nagu tehakse seda ööpäevaringsel teenusel ei ole õigustuseks, et riivatakse inimese privaatsust ja inimväärikust. Sätte sellisel kujul sõnastamine annab teenuseosutajatele võimaluse teenusekasutajaid panna ööbima ühisesse ruumi olenemata inimeste arvust (eraldades inimeste magamiskohti ainult sirmide või teisaldatavate vaheseinadega). Arvestades, et paljud päeva- ja nädalahoitu saavad inimesed ei saa verbaalselt ka oma soove ja vajadusi väljendada, on äärmiselt murettekitav ja põhjendamatu, et on jäetud teenuseosutajatele nii lai kaalutusruum nõuete osas. Teenusel võib viibida inimesi, kes veedavad valdava osa kuust teenuseosutaja juures, sh ööpäevaringselt. Ei ole mõeldav, et inimestele ei ole tagatud magamistuba, eraldi puhkamise ja olemise võimalust jms.</p> <p>Lisaks tuleb eelnõu autoritel üle vaadata määruse nr 75 säte, mis lubab erihooletandeteenusel ühes toas ööbida kuni neljal liitpuudega inimesel. Võrdse kohtlemise, inimväärikuse ja inimkeskse lähenemise seisukohalt on oluline, et haavatamas olukorras inimeste puhul arvestatakse sarnaselt teistega maksimaalselt kahe inimese ühes toas ööbimise põhimõtet. Muuhulgas peaks määruse säte olema sõnastatud selliselt, et erihooletande kvaliteedijuhis tõstatatud kvaliteedinäitajad saaks täidetud – näiteks, inimese privaatsus on tagatud magamistoas, pesemisel ja tualettruumis või teenust osutatakse võimalikult inimese tavapäraselt elukeskkonda (sh sotsiaalset keskkonda ja inimese erivajadusi) ning loomulikku elukorraldust</p>	<p>teenuse katkemise ja teenuse järjekorda sattumise.</p> <p>Teenusesaajate inimväärikuse parema tagamise eesmärgil sätestame päeva- ja nädalahoitu teenusele nõude, mille kohaselt peab teenuse osutamise ruum olema isiku kohta vähemalt 8 ruutmeetrit suur ja kui teenust saav isik vajab voodikohta, peab päeva- ja nädalahoitu teenuse osutaja tagama talle tema soovi korral voodite eraldamiseks vaheseina, kardina, sirmi või muu ruumi liigendamist võimaldava vahendi kasutamise.</p> <p>Arvestatud osaliselt.</p> <p>Nõustume, et neljakohalised magamistoad ei paku teenuse saajatele privaatsust ega tavapäraselt kodusarnast keskkonda. Et tulevikus inimesed ei oleks sunnitud neljakohalistes tubades teenust saama, jätkame erihooletandeteenuste kohtade reorganiseerimisega. Plaanis on lähiaastatel sulgeda mitmed erihooletandekodusid ja pakkuda</p>
--	---	--

	<p>arvestades. Neljakohalised magamistoad ei paku ega taga inimkesksust, privaatsust ega tavapärasest kodusarnast keskkonda. Liitpuudega inimestel on õigus viibida ja puhata rahulikus keskkonnas ja võimalikult privaatset, sõltumata piiratud võimalustest enese tahet väljendada.</p>	<p>seal teenuseid saavatele inimestele edaspidi kaasaegseid elutingimusi, sh privaatseid tubasid.</p>
--	---	---